

Acrostichon

De Nederlanders schaatsten maar liefst acht gouden medailles bij elkaar tijdens de Olympische Spelen in Sotsji. Het Wilhelmus klonk dan ook veelvuldig. Het Nederlandse volkslied heeft een speciale rijmvorm: het acrostichon. Daarin vormen de eerste letters van de regels of coupletten een woord of zin.

1. Welk woord of welke zin vormen de eerste letters van de coupletten van het Wilhelmus?
 - a. Leve de koning.
 - b. Viva Hollandia.
 - c. Wijs me de weg.
 - d. Willem van Nassov.

Winter

Nederland lijkt de winter dit jaar te hebben overgeslagen. Het heeft nauwelijks gesneeuwd. Het bekendste verhaal over taal gaat over sneeuw: Eskimo's zouden tientallen woorden voor 'sneeuw' hebben. Dit is echter onzin.

2. Wat zou dit sneeuw-verhaal aantonen?
 - a. Dat een taal oneindig veel woorden kan hebben.
 - b. Dat Eskimo's heel analytisch zijn.
 - c. Dat je taal bepaalt hoe je de wereld ziet.
 - d. Dat verschillende talen verschillende woorden kennen.

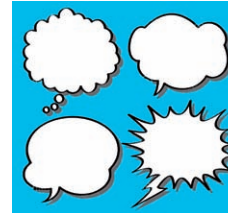
Piep

Uit onderzoek blijkt dat een op de vijf jongeren een blijvende pieptoon hoort als gevolg van gehoorschade door te luide muziek. Poppodia en organisatoren van feesten hebben daarom afgesproken voortaan de volumeknop omlaag te draaien. Ze hebben de grens gesteld op 103 decibel.

3. Met welk geluid is 103 decibel vergelijkbaar?
 - a. Met dat van druk stadsverkeer.
 - b. Met dat van een doorspoelend toilet.
 - c. Met dat van een straaljager op 300 meter.
 - d. Met dat van een vliegtuig dat door de geluidsbarrière vliegt.

Taal in het brein

In de Amsterdamse poptempel Paradiso worden naast concerten ook ieder jaar lezingen gegeven. Afgelopen maand vertelde de Nijmeegse professor Peter Hagoort daar over taal in onze hersenen. Een groot deel van zijn lezing ging over de versprekingen die mensen maken en waarom hij die interessant vindt.

4. Waarom zijn versprekingen interessant voor taalonderzoekers?
 - a. Ze laten zien hoe goed iemand met taal is.
 - b. Ze laten zien hoe menselijke taal is ontstaan.
 - c. Ze laten zien wat de bouwstenen van taal zijn.
 - d. Ze laten zien wat we eigenlijk vinden, maar niet willen zeggen.

(De) Oekraïne

De afgelopen maanden is het erg onrustig in Oekraïne. In de Nederlandse media kom je zowel 'Oekraïne' als 'de Oekraïne' tegen. Officieel mogen beide benamingen, maar over het algemeen wordt de tweede als verouderd gezien.

5. Waardoor is deze verwarring ontstaan?
 - a. Het stond fout in een eerdere uitgave van de Van Dale.
 - b. In het Oekraïens gebruiken ze zelf een lidwoord.
 - c. Oekraïne was vroeger geen land, maar een streek.
 - d. Sommige landen krijgen een lidwoord.

Groene Boekje

Eind 2015 verschijnt een nieuwe editie van het Groene Boekje, het boekje met de Wordenlijst

Nederlandse Taal. De Taalunie, die de Wordenlijst samenstelt, heeft al aangegeven dat het nieuwe Groene Boekje makkelijker zal zijn in het gebruik.

6. Wat kun je NIET opzoeken in het Groene Boekje?
 - a. Hoe je een woord spelt.
 - b. Uit hoeveel lettergrepen een woord bestaat.
 - c. Wat een woord betekent.
 - d. Welk geslacht een woord heeft.

Opperlans

Eind februari overleed Hugo Brandt Corstius, schrijver, columnist en taalwetenschapper. Onder de naam Battus publiceerde hij het boek 'Opperlans!', waarin hij speelde met de Nederlandse taal. In dat boek maakte hij lijstjes van bijzondere woorden en zinnen. Bijvoorbeeld van woorden die een tegenstelling in zich hebben.

7. Welk woord heeft GEEN tegenstelling in zich?
 - a. Muisarm.
 - b. Staren.
 - c. Volledig.
 - d. Zeeland.

Internationale Moedertaaldag

Op 21 februari werd de jaarlijkse Internationale Moedertaaldag gevierd. Unesco wijst op deze dag op het belang van moedertalen voor de culturele diversiteit en meertaligheid. Deze datum is niet willekeurig gekozen: in 1952 vielen er in Pakistan doden tijdens een demonstratie om het Bengaals als officiële taal erkend te krijgen.

8. Wanneer noem je een taal je moedertaal?
 - a. Als allebei je ouders deze taal spreken.
 - b. Als je deze taal op jonge leeftijd hebt geleerd.
 - c. Als je deze taal van je moeder hebt geleerd.
 - d. Als je deze taal vloeiend spreekt.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

